

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΥΠΕ (ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ)

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ. : 114 73
Πληροφορίες : Μ. Γκιόκα
Τηλέφωνο : 210 6417814
Fax : 210 6430625
e-mail :

Αθήνα, 10 Αυγούστου 2007
Α. Π. 126185
(σχετ.)

ΠΡΟΣ: Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Υπηρεσία Διαχείρισης
Επιχειρησιακού Προγράμματος
Δυτικής Ελλάδας
ΝΕΟ Πατρών – Αθηνών 28
ΤΘ 2502
26441 Πάτρα
(συν: θεωρημένος φάκελος
ΣΜΠΕ)

ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ
ΥΠ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ –
ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ - ΥΠ.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ –

Θέμα : Έγκριση της «Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων περιόδου 2007 – 2013».

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α) «Για την προστασία του περιβάλλοντος», όπως τροποποιήθηκε από το Ν.3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α) «Εναρμόνιση του Ν.1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις».
2. Το Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις».
3. Το Ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289/Α) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας», όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 2040/92 (ΦΕΚ 70/Α) «Περί ρύθμισης θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας και νομικών προσώπων εποπτείας του και άλλες διατάξεις» και τον Ν. 3208/03 (ΦΕΚ 303/Α).
4. Το Ν. 2971/2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις».
5. Το Ν. 3028/2002 «Προστασία των Αρχαιοτήτων & εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (ΦΕΚ 153/Α).
6. Το Ν. 3208/2003 «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 303/Α).

7. Το Ν. 3378/2005 «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς (αναθεωρημένη)» (ΦΕΚ 203/Α).
8. Το Ν. 3431/2006 «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 13/Α).
9. Το Προεδρικό Διάταγμα 221/2.7.98 «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (ΦΕΚ 174/Α), όπως τροποποιήθηκε με το ΠΔ 269/7.8.2001 (ΦΕΚ 192/Α).
10. Την ΚΥΑ 15393/2332/5.8.2002 «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, κλπ» (ΦΕΚ 1022/Β), όπως αυτή συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ 145799/18.7.05 (ΦΕΚ 1002/Β) και την ΚΥΑ υπ' αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.126880/2007 (ΦΕΚ 435/Β/2007).
11. Την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2001 (ΦΕΚ 1225/Β).
12. Την ισχύουσα Εθνική και Κοινοτική περιβαλλοντική Νομοθεσία που αφορά σε μέτρα, όρους, περιορισμούς και υποχρεώσεις για την περιβαλλοντική διαχείριση και προστασία του συνόλου των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων, όπως στην επεξεργασία αστικών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, στη διαχείριση των υδάτων, στη διαχείριση στερεών αποβλήτων και στα επιτρεπόμενα όρια εκπομπών στερεών, υγρών και αερίων ρύπων και θορύβου κ.ά., σε φυσικές και προστατευόμενες περιοχές, καθώς και στην προστασία ειδών και ενδιαιτημάτων.
13. Την ΚΥΑ 25297/2003 (ΦΕΚ 1470/Β) που αφορά στο «Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας»
14. Την ΚΥΑ 25294/2003 (ΦΕΚ 1485/Β) που αφορά στο «Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου».
15. Την ΚΥΑ 48976/2003 (ΦΕΚ 56/Β/2004) που αφορά στο «Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Ιονίων Νήσων».
16. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013.
17. Το με α. π. 1795/9.2.2007 έγγραφο της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με το οποίο διαβιβάστηκε στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων περιόδου 2007 – 2013 (α. π. ΕΥΠΕ 126185/9.2.2007). *Η ως άνω Υπηρεσία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αναφέρεται ως «Αρχή Σχεδιασμού» εφεξής.*
18. Το με α. π. οικ. 126468/21.2.2007 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο ζητήθηκαν επιπλέον αντίγραφα της ΣΜΠΕ.
19. Το με α. π. 2906/2.3.2007 έγγραφο της Αρχής Σχεδιασμού, με το οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ επιπλέον αντίγραφα της ΣΜΠΕ (α. π. ΕΥΠΕ 126952/6.3.2007).
20. Το με α. π. οικ. 127010/8.3.2007 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο, στο πλαίσιο του άρθρου 7 της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006, διαβιβάστηκε αντίγραφο της ΣΜΠΕ προς:
  - i. τα Υπουργεία
    - Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
    - Οικονομίας και Οικονομικών
    - Ανάπτυξης
    - Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
    - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
    - Πολιτισμού
    - Μεταφορών και Επικοινωνιών
    - Εμπορικής Ναυτιλίας
    - Τουρισμού

- ii. τη Διεύθυνση Χωροταξίας, τη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, την Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων της Δ/σης Προστασίας του ΥΠΕΧΩΔΕ, καθώς και τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ
  - iii. τα Περιφερειακά Συμβούλια των Περιφερειών
    - Δυτικής Ελλάδας
    - Πελοποννήσου
    - Ιονίων Νήσων
  - iv. την Αρχή Σχεδιασμού, προκειμένου να δημοσιοποιήσει τη ΣΜΠΕ στο κοινό, μέσω δημοσίευσης σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες Εθνικής εμβέλειας και με ανάρτησή του κειμένου της συγκεκριμένης ΣΜΠΕ στο δικτυακό τόπο της.
21. Το α. π. οικ. 127668/2.4.2007 έγγραφο της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο διαβιβάστηκε ένα αντίγραφο της ΣΜΠΕ στη Διεύθυνση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου του ΥΠΕΧΩΔΕ.
  22. Το με α. π. 5374/16.4.2007 έγγραφο της Αρχής Σχεδιασμού, με το οποίο γνωστοποιείται στην ΕΥΠΕ η δημοσιοποίηση της ΣΜΠΕ στο κοινό και διαβιβάζονται τα σχετικά αποκόμματα εφημερίδων (α. π. ΕΥΠΕ 128144/17.4.2007) όπου καταχωρήθηκε η ανακοίνωση δημοσιοποίησης της ΣΜΠΕ.
  23. Το με α. π. 8224/08/07/15.3.2007 έγγραφο της Διεύθυνσης Λιμενικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (α. π. ΕΥΠΕ 127250/16.3.2007).
  24. Το με α. π. 15182/257/28.3.2007 έγγραφο της Διεύθυνσης Πιστοποίησης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών (α. π. ΕΥΠΕ 127770/4.4.2007).
  25. Το με α. π. 1157/12.4.2007 έγγραφο από το Γραφείο Γενικού Γραμματέα Θεμάτων Γ' ΚΠΣ του Υπουργείου Πολιτισμού (α. π. ΕΥΠΕ 128052/13.4.2007).
  26. Το με α. π. ΕΥΔ/ΕΠ-ΟΑΛΛΑ/1263/16.4.2007 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. «Οδικό Αξονες, λιμάνια και Αστική Ανάπτυξη (ΕΥΔ/ΕΠ-ΟΑΛΛΑ) – Μονάδα Α», της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ (α. π. ΕΥΠΕ 128417/25.4.2007).
  27. Το με α. π. 24358/3.5.2007 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (α.π. ΕΥΠΕ 128845/9.5.2007).
  28. Το με α. π. 115488/16.5.2007 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων του ΥΠΕΧΩΔΕ (α.π. ΕΥΠΕ 129067/16.5.2007).
  29. Το με α. π. 142219/1.6.2007 έγγραφο της Δ/σης Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου της Γενικής Δ/σης Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ (α.π. ΕΥΠΕ 129610/4.6.2007).
  30. Το υπ' αρ. 840/25.5.2007 έγγραφο του Ειδικού Γραμματέα του Υπ. Τουριστικής Ανάπτυξης (α. π. ΕΥΠΕ 130035/15.6.2007).
  31. Το με α.π. 91/3.7.07 έγγραφο του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (α.π. ΕΥΠΕ 130530/3.7.07).
  32. Το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης με τις Δημόσιες Αρχές, τα Περιφερειακά Συμβούλια και το ενδιαφερόμενο κοινό, η οποία διεξήχθη σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006, δεν εκφράστηκαν άλλες απόψεις, πλην των προαναφερόμενων, για τη ΣΜΠΕ του εν λόγω προγράμματος.
  33. Το γεγονός ότι η εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2007 – 2013 δεν ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου Κράτους – Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου δεν απαιτήθηκε η διενέργεια διασυνοριακών διαβουλεύσεων.

Αποφασίζουμε

την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του «Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων περιόδου 2007 – 2013», όπως αυτό περιγράφεται στη ΣΜΠΕ και συνοψίζεται στην ενότητα Α΄ της παρούσας, με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση, έγκριση και υλοποίηση του προγράμματος, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού.

A. Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος

Η ΣΜΠΕ έχει ως χωρικό πεδίο αναφοράς τη Χωρική Ενότητα των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων. Σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ, ο γενικός αναπτυξιακός στόχος του ΕΠ, είναι η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χωρικής ενότητας, η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και κοινωνικής ανάπτυξης και η αύξηση της παραγωγικότητας για την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών της περιοχής προγραμματισμού.

Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος αναλύεται στους εξής γενικούς στόχους:

1. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υποδομών προσπελασιμότητας.
2. Ψηφιακή σύγκλιση με την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και τόνωση της επιχειρηματικότητας.
3. Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής.

Οι γενικοί στόχοι εξειδικεύονται επιχειρησιακά στους εννέα πρώτους εκ των δέκα ακόλουθων αξόνων προτεραιότητας του ΕΠ:

- Άξονας προτεραιότητας 1: Υποδομές και Υπηρεσίες προσπελασιμότητας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- Άξονας προτεραιότητας 2: Υποδομές και Υπηρεσίες προσπελασιμότητας Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- Άξονας προτεραιότητας 3: Υποδομές και Υπηρεσίες προσπελασιμότητας Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.
- Άξονας προτεραιότητας 4: Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- Άξονας προτεραιότητας 5: Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- Άξονας προτεραιότητας 6: Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.
- Άξονας προτεραιότητας 7: Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- Άξονας προτεραιότητας 8: Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- Άξονας προτεραιότητας 9: Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.
- Άξονας προτεραιότητας 10: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής του Προγράμματος.

B. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος

I. Για την πληρέστερη ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο πρόγραμμα, θα πρέπει:

Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος να συμπεριλάβει σαφέστερη δέσμευση ως προς την προστασία του περιβάλλοντος. Ενδεικτική διατύπωση που εξυπηρετεί την ανάγκη αυτή είναι: «Ο Γενικός Αναπτυξιακός στόχος του ΕΠ είναι η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χωρικής ενότητας, η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και κοινωνικής ανάπτυξης και η αύξηση της παραγωγικότητας για την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών της περιοχής προγραμματισμού, με γνώμονα την αιεφόρο ανάπτυξη».

Η σαφέστερη δέσμευση του προγράμματος να εξειδικευθεί, όπου εντοπίζεται σχετική συνάφεια, στους στόχους αυτού, λαμβάνοντας υπόψη τους τρεις πυλώνες της αειφορίας, δηλαδή την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον.

II. Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, η έγκριση του προγράμματος θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν:

1. Η μέριμνα για το περιβάλλον θα πρέπει να αποτελεί βασική συνιστώσα στην εξειδίκευση και εφαρμογή του ΕΠ, μαζί με τις οικονομικές και κοινωνικές επιδιώξεις. Για το σκοπό αυτό, στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του ΕΠ θα πρέπει να ενσωματωθούν:

1.1 Κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων, οι οποίες κατά το δυνατόν διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος.

1.2 Να ληφθεί μέριμνα για την αποφυγή σωρευτικών αρνητικών επιπτώσεων σε μια περιοχή, στην περίπτωση που παρατηρηθεί μεγάλο πλήθος παρεμβάσεων σε αυτήν.

1.3 Κατάλληλη ενημέρωση, τόσο στο επίπεδο προκηρύξεων και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όσο και στο μετά την έγκριση της ένταξης επίπεδο, όπου απαιτείται, ώστε οι ενισχυόμενες δράσεις να ενσωματώνουν όλα τα χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για την περιβαλλοντική τους συμβατότητα.

2. Για την προστασία της **βιοποικιλότητας**, των φυσικών οικοτόπων, της άγριας χλωρίδας και άγριας πανίδας θα πρέπει στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του ΕΠ, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

2.1 Να προωθείται κατά το δυνατόν η κατάλληλη χωροθέτηση των έργων – δραστηριοτήτων, που θα προκύψουν από το ΕΠ, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, με παράλληλη προστασία των φυσικών περιοχών και των ευαίσθητων οικοσυστημάτων.

2.2 **Αξιοποίηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων** και δραστηριοτήτων, που θα προκύψουν από τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000 και βιότοπους, τόσο κατά την φάση κατασκευής όσο και κατά τη φάση λειτουργίας.

2.3 Οι προτεινόμενες δράσεις, που αφορούν σε περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, θα πρέπει να είναι **συμβατές με τα εγκεκριμένα σχέδια ανάπτυξης και διαχείρισης ή τις εγκεκριμένες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ)**, εφόσον υπάρχουν για τις περιοχές αυτές.

3. Για την προστασία των εδαφών, την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, θα πρέπει στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του ΕΠ, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:
  - 3.1 Στο πλαίσιο του πρώτου γενικού στόχου, θα πρέπει να δίνεται κατά το δυνατόν προτεραιότητα στη βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου και να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η χωροθέτηση νέων αξόνων. Επίσης, να ενθαρρύνονται έργα μεταφορών που εξασφαλίζουν συνδυασμένες μεταφορές.
  - 3.2 Η διαχείριση στερεών αποβλήτων θα πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της ολοκληρωμένης διαχείρισης σε συμφωνία με τον Εθνικό Σχεδιασμό και τους αντίστοιχους Περιφερειακούς Σχεδιασμούς.
4. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του ΕΠ, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:
  - 4.1 Μέσω κατάλληλων κριτηρίων επιλογής, θα πρέπει να προωθούνται εκείνες οι προτάσεις που ενσωματώνουν κατά το δυνατόν μειωμένη κατανάλωση νερού, ανακύκλωσή του, περιορισμένη παραγωγή και διάθεση υγρών αποβλήτων κ.ά.
  - 4.2 Επιπλέον, για την πληρέστερη προστασία των υδάτινων πόρων, θα πρέπει να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:
    - α) Ενθάρρυνση τεχνικών μείωσης κατανάλωσης νερού, καθώς και επαναχρησιμοποίησης του.
    - β) Ενθάρρυνση δράσεων που στοχεύουν στην προστασία από την σημειακή και διάχυτη ρύπανση από υγρά απόβλητα.
5. Για τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, θα πρέπει στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του ΕΠ, να ακολουθούνται αντίστοιχα οι παρακάτω κατευθύνσεις:
  - 5.1 Να ενθαρρύνονται προτάσεις, εφόσον υπάρχει συνάφεια με τους στόχους του προγράμματος, για την προώθηση χρήσης καθαρότερων καυσίμων για την τήρηση των ορίων εκπομπών αερίων ρύπων, που απορρέουν από τη Νομοθεσία.
  - 5.2 Στα κριτήρια επιλογής προτάσεων, και όπου αυτό απαιτείται, θα πρέπει να εισαχθούν προβλέψεις ορθής ενεργειακής διαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας.
6. Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα πρέπει να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του προγράμματος δε θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, θα πρέπει στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του ΕΠ, να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:
  - 6.1 Να αποφεύγεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων και δραστηριοτήτων εντός οριοθετημένων περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
  - 6.2 Να αξιοποιούνται οι δυνατότητες που παρέχουν οι δράσεις για την ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, για την ανάδειξη και προστασία περιοχών και μνημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
  - 6.3 Να ληφθεί μέριμνα, ώστε η βελτίωση της προσβασιμότητας σε περιοχές και χώρους εκδηλώσεων πολιτιστικού ενδιαφέροντος να μην αποβεί αρνητική για το πολιτιστικό περιβάλλον.
7. Για την αποφυγή υποβάθμισης του τοπίου, στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του ΕΠ, να λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης για την κάθε δράση που θα προκύψει από το πρόγραμμα.
8. Για τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του ΕΠ, να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:
  - 8.1 Ενσωμάτωση κριτηρίων βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων στη διαδικασία επιλογής προτάσεων για ένταξη στο ΕΠ.

- 8.2 Ενημέρωση – παροχή συμβουλών προς τους ενδιαφερόμενους για την προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων.
9. Για τη προστασία των υλικών περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για θεσμικές ρυθμίσεις για την προστασία των χρήσεων γης από ανεξέλεγκτες αλλαγές, ειδικά για τις περιοχές όπου προωθούνται δράσεις ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
  10. Στο πλαίσιο υλοποίησης του ΕΠ, να ενθαρρύνονται τουριστικές δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται αρμονικά στο περιβάλλον και να αποφεύγονται κατά το δυνατόν τέτοιες που ενισχύουν φαινόμενα μαζικού τουρισμού.
  11. Για την προστασία του κοινού από έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες, η ενίσχυση των κέντρων και γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υπερυψηλής τάσης, εφόσον συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα, θα πρέπει να εγκρίνεται μετά από διαπίστωση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση ότι ο βαθμός έκθεσης των κατοίκων νομίμως οργανωμένων πολεοδομικών ενοτήτων είναι εντός των επιτρεπόμενων ορίων.
  12. Οι δράσεις που αφορούν σε τυχόν λιμενικά έργα να εντάσσονται στο περιβάλλον σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αρχές της αιφόρου ανάπτυξης.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας Περιβάλλοντος με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα της, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπισθούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Οι εκθέσεις που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους της παρούσας ενότητας υποβάλλονται στην αρμόδια ειδική υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως προβλέπεται στο ΕΣΠΑ (παρ. 8.1.4), προκειμένου μεταξύ άλλων να συναξιολογηθούν με τις αντίστοιχες εκθέσεις των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και άλλων σχεδίων και προγραμμάτων, ενώ παράλληλα τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου.
2. Η ως άνω παρακολούθηση διεξάγεται μέσω ετήσιων εκθέσεων, καθώς και δια μιας συγκριτικής έκθεσης, στο στάδιο υλοποίησης που επιτρέπει τη λήψη διορθωτικών ενεργειών, εάν τέτοιες αποδειχθούν απαραίτητες. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:
  - α) Η ετήσια έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή των δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του προγράμματος και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές. Τέτοιοι δείκτες μπορούν να αντληθούν από τη ΣΜΠΕ (κεφ. 9) ή να καθοριστούν μετά από συνεννόηση με την ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού θα πρέπει να μεριμνά για την συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του προγράμματος. Η έκθεση για κάθε έτος συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου του επομένου έτους. Η πρώτη ετήσια έκθεση θα αφορά στο έτος 2008 και θα περιλαμβάνει επίσης και τα πειπραγμένα του προγράμματος εντός του 2007.
  - β) Η συγκριτική έκθεση παρακολούθησης εκπονείται εντός του πρώτου εξαμήνου του έτους 2011 παράλληλα με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος. Σκοπός της συγκριτικής έκθεσης είναι η αποτίμηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του προγράμματος, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Για το

σκοπό αυτό, το εύρος των δεικτών που εξετάζονται στη συγκριτική έκθεση θα πρέπει να είναι τουλάχιστον αντίστοιχο με αυτό των ετήσιων εκθέσεων. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ είτε νέων υποχρεώσεων από το τότε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Τέλος, στο πλαίσιο της έκθεσης δύναται να προταθεί, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο, η εκπόνηση νέας συγκριτικής έκθεσης παρακολούθησης του προγράμματος σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της απόφασης

Η παρούσα ισχύει έως 31.12.2015. Σε περίπτωση τροποποίησης του προγράμματος, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην ΚΥΑ με α. π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥ-ΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (ΦΕΚ 1225B).

Ε. Δημοσιοποίηση και άλλες διατάξεις

1. Η Αρχή Σχεδιασμού προβαίνει, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της παρούσας, σε δημοσιοποίησή της για την ενημέρωση του κοινού, με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες εθνικής εμβέλειας, καθώς και με δημοσίευση της παρούσας στο δικτυακό τόπο της αρχής και στη συνέχεια αποστέλλει στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ τα αποδεικτικά διενέργειας της ανωτέρω δημοσιοποίησης.
2. Η ΣΜΠΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.
3. Στην πράξη ή απόφαση έγκρισης του προγράμματος πρέπει να αναφέρεται ρητά η παρούσα απόφαση.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ**

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Ανάπτυξης
  - i. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ανάπτυξης κ. Στεφάνου Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα
  - ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας κ. Παπαδόπουλου Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα
  - iii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας κ. Ι. Τσουκαλά Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα
2. ΥΠΕΧΩΔΕ
  - i. Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Ε. Μπαλτά Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
  - ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων κ. Δ. Κατσιγιάννη Χαριλάου Τρικούπη 182, 101 78 Αθήνα
  - iii. Διεύθυνση Χωροταξίας Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
  - iv. Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού Αμαλιάδος 17, 11523 Αθήνα
  - v. Διεύθυνση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου Πατησίων 147, 11521 Αθήνα
  - vi. Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων Πατησίων 147 11521 Αθήνα
  - vii. Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος Μεσογείων & Τρικάλων 36, 115 27 Αθήνα
  - viii. Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος Λ. Κηφισίας 1-3, 11523 Αθήνα
3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών
  - i. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Επενδύσεων και Ανάπτυξης κ. Κ. Μουσουρούλη Νίκης 5 – 7, 10180 Αθήνα
  - ii. Γεν. Γρ. Επενδύσεων και Ανάπτυξης Διαχειριστική Αρχή του ΚΠΣ ΕΥΣΣΑΑΠ (υπόψη κ. Ιακωβίδη) Μητροπόλεως 3, 105 57 Αθήνα
4. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Κ. Σκιαδά
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα
5. Υπουργείο Πολιτισμού
Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Χ. Ζαχόπουλου
Μπουμπουλίνας 20-22, 106 82 Αθήνα
6. Υπουργείο Τουρισμού
Γεν. Γραμματέα κ. Μ. Γιαννίρη
Μεσογείων 109-111, Εμπ. Κέντρο «Πολιτεία», Κτίριο Γ1, 5^{ος} όροφος,
115 26 Αθήνα
7. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
Γραφείο Γενικού Γραμματέα Λιμένων & Λιμενικής Πολιτικής κ. Γ. Βλάχου
Ακτή Κονδύλη 26-28 & Αιτωλικού, 185 45 Πειραιάς

8. Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών
  - α) Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Σ. Σιμόπουλο
  - β) Γραφείο Γεν. Γραμματέα Επικοινωνιών κ. Σταυρόπουλο
Αναστάσεως 2 Τσιγάντε, 10191 Αθήνα
9. Υπ. Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Π. Γεωργιάδη
Σταδίου 27
10183 Αθήνα
10. Υπ. Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Γ. Φωτεινόπουλο
Αριστοτέλους 17
10433 Αθήνα
11. Γραφεία Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών της χωρικής ενότητας Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων και Πελοποννήσου **(για τα Περιφερειακά Συμβούλια)**
  - i. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα
  - ii. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Νέα Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 69 – 71, 264 42 Πάτρα
  - iii. Περιφέρεια Πελοποννήσου
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 221 00 Τρίπολη

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΕΥΠΕ (συν: θεωρημένος φάκελος ΣΜΠΕ)
2. Χρον. Αρχείο
3. Τμήμα Γ΄
4. Α. Ψάιλα
5. Μ. Γκικόκα
6. Α. Καίπατζή
7. Κ. Δοκουμετζίδου